

УДК 640.4:338.48

Сулаберідзе А.Г., студентка  
Науковий керівник: к.е.н., доц. Постова В.В.  
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

### **Туристичні тренди та їх вплив на готельно-ресторанний бізнес: адаптація до нових умов**

Готельно-ресторанний бізнес зазнає серйозних змін під впливом глобальних туристичних трендів. Останніми роками сфера гостинності була поставлена перед новими викликами через пандемію COVID-19 та воєнні конфлікти, зокрема повномасштабну війну в Україні. Ці події не лише сповільнили розвиток туризму, а й радикально змінили потреби та очікування мандрівників. Попит на безпечні, здорові й екологічно відповідальні рішення став основою для розвитку нових підходів у наданні послуг гостинності. Цей період можна назвати часом трансформацій та адаптацій, коли бізнес вимушений оперативно реагувати на зміни і впроваджувати нові стратегії, щоб залишатися конкурентоспроможним [1].

Одним із ключових туристичних трендів останнього десятиліття є зростання інтересу до екологічно сталого туризму. Проблеми екології та кліматичних змін займають усе більше місця в дискусіях як серед звичайних туристів, так і серед професіоналів індустрії. Готелі й ресторани активно інтегрують еко-дружні ініціативи: від використання місцевих, органічних продуктів до зниження споживання пластику та впровадження енергоефективних технологій. Пандемія COVID-19 додала нового значення цим ініціативам, оскільки гігієна, чистота та безпека стали пріоритетними для гостей.

Крім екологічних стандартів, значний вплив на індустрію мали цифрові технології. В умовах пандемії, коли соціальна дистанція стала новою нормою, готелі та ресторани почали активно використовувати безконтактні сервіси, мобільні додатки для бронювання, онлайн-меню та автоматизовані системи оплати. Такі рішення не лише забезпечили необхідний рівень безпеки для гостей, але й спростили багато процесів, що дозволило бізнесам зменшити операційні витрати та підвищити ефективність. Більше того, ці тренди активно розвиваються й сьогодні, що підкреслює важливість інновацій у сфері гостинності.

Пандемія також кардинально змінила структуру туристичних потоків. Через обмеження на міжнародні поїздки зросла популярність внутрішнього туризму. В Україні, зокрема, зросла цікавість до агротуризму, відпочинку на природі та відвідування менш популярних, але цікавих місць. Для багатьох ресторанів це означало необхідність переорієнтувати свою концепцію, пропонуючи продукти, що відповідають потребам локальних мандрівників [3].

Повномасштабна війна в Україні ускладнила функціонування готельно-ресторанної індустрії, особливо в зонах активних бойових дій. Багато готелів і ресторанів змушені були закритися або ж тимчасово призупинити свою роботу. Проте в регіонах, відносно віддалених від фронту, спостерігається інший феномен: зростання попиту на тимчасове житло для внутрішньо переміщених осіб та волонтерів. Готелі швидко адаптувалися до цих змін, часто змінюючи формат роботи, надаючи довгострокове проживання замість короткострокового. Окрім надання послуг гостинності, деякі ресторани та готелі переорієнтувалися на підтримку волонтерських ініціатив, готуючи їжу для військових та цивільного населення, яке постраждало від бойових дій. Такий підхід не лише допомагає виживати бізнесу в складних умовах, але й підвищує його соціальну значущість та лояльність серед клієнтів.

Криза також змусила готельно-ресторанний бізнес переосмислити концепцію комфорту та безпеки. Туристи сьогодні більше звертають увагу на наявність безпечних зон, укриттів у готелях, а також на те, як заклади адаптувалися до можливих загроз. Безпека стала важливим фактором вибору, і цей аспект має значний вплив на бізнес-стратегії. Одним із найбільш очевидних наслідків пандемії та війни для індустрії є перегляд маркетингових стратегій [2]. Сьогодні реклама часто базується на безпеці, індивідуальному підході та стійкості до зовнішніх викликів. Готельно-ресторанний бізнес за останні роки став свідком серйозних змін, спричинених як глобальними пандеміями, так і локальними військовими конфліктами. Ці виклики змусили індустрію адаптуватися до нових умов, запроваджуючи інновації та переосмислюючи свої підходи до надання послуг. Попри складнощі, цей період також відкрив нові можливості для розвитку, зокрема через інвестування в сталий розвиток, цифровізацію та переорієнтацію на внутрішній ринок.

#### Список використаних джерел:

1. Сучасний стан та інноваційні процеси розвитку готельно-ресторанного бізнесу в Україні. *Все про туризм. Туристична бібліотека*. URL: [https://tourlib.net/statti\\_ukr/dominska.htm](https://tourlib.net/statti_ukr/dominska.htm) (дата звернення: 14.10.2024).
2. Інновації як визначальний фактор розвитку готельно-ресторанного бізнесу. *CEEOL*. URL: <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1203132> (дата звернення: 14.10.2024).
3. Postova V., Mazurkevych I., Riabenka M., Lukianets A., Krupitsa I. Development of Information Systems and Technologies in the Field of Hotels and Tourism. *Economic Affairs*, Vol. 69, February 2024. (Special Issue). P. 355-361.